

L.dz. PGO/SC/EDW/61/26

Lubin, dnia 04.02.2026 r.

Urząd Miejski w Lubinie
ul. Jana Kilińskiego 10
59-300 Lubin

Dotyczy: pisma IN-K.MPWik.7021.5.18.2026

W nawiązaniu do pisma nr IN-K.MPWik.7021.5.18.2026 dotyczącego prośby o udzielenie odpowiedzi na zapytania radnej Rady Miejskiej w Lubinie- Pani Agnieszki Kubicy- Radek Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Lubinie przedstawia swoje stanowisko w przedmiotowej sprawie poprzez udzielenie następujących odpowiedzi:

Ad. 1:

W obecnych uwarunkowaniach prawnych i faktycznych, wyznaczanych przez koszty funkcjonowania gminnego systemu, obowiązki gminy w zakresie osiągania poziomów zagospodarowania odpadami jak i wdrażanie systemu kaucyjnego, wprowadzenie realnych i sprawiedliwie dystrybuowanych obniżek opłat nie jest możliwe.

Nie jest to kwestia, która mogłaby być przedmiotem ustaleń zainteresowanych stron. Nie jest tak jednak ze względu na brak dobrej woli, ale ze względu na obiektywne okoliczności dotyczące niezależnych od gminy uwarunkowań funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami. Gmina jest bowiem zobowiązana finansować system z pobieranych opłat, a jednocześnie nie powinna do tego systemu dokładać z innych źródeł. Obecnie lubiński system utrzymywany jest w stanie względnej równowagi pomiędzy wydatkami i kosztami. Wprowadzenie sprawiedliwych obniżek bez zachwiania tej równowagi, nie jest zaś po prostu możliwe.

Jednocześnie trwające procesy związane z wdrażaniem systemu kaucyjnego, przy jednoczesnym braku wprowadzenia zapowiadanego systemu rozszerzonej odpowiedzialności producentów, stawiają polskie gminy nie tyle w obliczu komfortowej możliwości ograniczenia obciążeń ich mieszkańców, ale raczej w obliczu zabiegania o uniknięcie podwyżek lub konieczności rozważania ich skali.

Obecnie z niepokojem bowiem obserwowane są skutki wprowadzenia w styczniu 2026 roku systemu kaucyjnego, któremu nie towarzyszyło wprowadzenie mechanizmów wystarczająco wspierających gminy. W szczególności nie został wdrożony system rozszerzonej odpowiedzialności producentów, który miał być źródłem kompensacji strat

wynikających z obowiązków gmin w zakresie odbierania, zbierania i zagospodarowywania odpadów powstających z produktów (przede wszystkim opakowań) wprowadzanych na rynek przez ich producentów. Innymi słowy, gminy, a w rzeczywistości ich mieszkańcy, ponoszą koszty gospodarowania odpadami, z których wytworzenia korzyści czerpią ich producenci i sprzedawcy.

Oczekiwana jest również zmiana ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, która na obecnym stanie prac zawiera nowe rozwiązania dotyczące opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (<https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12403751>). Ocena możliwości, jakie być może stworzy, jest jednak przedwczesna.

Ad. 2:

Z przedstawionych powyżej powodów wprowadzenie realnych i sprawiedliwie dystrybuowanych w obrębie systemu obniżek nie jest możliwe. Innymi słowy, wprowadzenie obniżek dla jednej z grup podmiotów (na przykład przedsiębiorców) nie może nastąpić bez wprowadzenia podwyżek dla wszystkich lub jakieś grupy mieszkańców. Jednocześnie podkreślamy, że aktualnie obowiązująca ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w odniesieniu do nieruchomości niezamieszkałych uzależnia wysokość opłaty od ilości i pojemności pojemników, nie zaś od ich wagi lub stopnia zapelnienia. Nie jest wykluczone, że powołany powyżej projekt ustawy (<https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12403751>) wprowadzi w tym zakresie zmiany.

Tymczasem jest tak, że podstawową metodą w przypadku tego typu nieruchomości- jest metoda od pojemności pojemnika. Jest to- co należy podkreślić- metoda ustawowa. Zgodnie z art. 6j ust. 3 ustawy w przypadku nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy, opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi iloczyn zadeklarowanej liczby pojemników lub worków, przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych powstających na danej nieruchomości oraz stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o której mowa w art. 6k ust. 1 pkt 2 ustawy. Przez zadeklarowaną liczbę pojemników lub worków rozumie się iloczyn liczby pojemników lub worków przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz liczby ich opróżnień lub odbiorów wynikającej z częstotliwości odbioru odpadów komunalnych określonych na podstawie art. 6r ust. 3 i 3b albo harmonogramu odbioru odpadów komunalnych dla danej nieruchomości.

Zwrócić należy uwagę, że ustawa nie uzależnia wysokości opłaty od zapelnienia lub stopnia zapelnienia pojemników, objętości zebranych odpadów lub innego parametru wskazującego na ilość rzeczywiście wytworzonych odpadów, rodzaju działalności lub innego czynnika. Jedynym kryterium jest ilość i pojemność pojemników, których minimalna ilość i pojemność winna być na wyposażeniu nieruchomości, na której powstają odpady komunalne, niezależnie od rodzajów i ilości powstających odpadów.

Stosowana na terenie Gminy Miejskiej Lubin metoda jest metodą przewidzianą ustawą. Ustawa nie przewiduje wprowadzania zwolnień, wyjątków, ograniczeń czy innych modyfikacji jej stosowania, uwzględniających zindywidualizowane czy specyficzne

uwarunkowania konkretnej nieruchomości. Obowiązująca na terenie Gminy Miejskiej Lubin stawka opłaty za pojemnik o określonej pojemności mieści się w granicach określonych ustawą.

Okoliczność wytwarzania odpadów w ilości mniejszej niż przyporządkowana konkretnej nieruchomości pojemność pojemników nie stanowi uzasadnienia dla organów gminy do zmniejszenia obciążeń z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Gmina nie dysponuje swobodą w kształtowaniu i indywidualizowaniu metod ustalania wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w szczególności nie pozwala na uzależnienie jej wysokości od ilości faktycznie wytworzonych odpadów. Skonstruowany na poziomie ustawowym system zakłada występowanie przypadków, w których koszt ponoszony przed niektórymi nie wystarcza na pokrycie kosztów generowanych przez rodzaj i ilości wytwarzanych przez nich odpadów oraz takich przypadków, w których ponoszony koszt przekracza koszty generowane przez rodzaj i ilości wytwarzanych przez nich odpadów. Analogiczna sytuacja ma miejsce w przypadku nieruchomości zamieszkałych, w których mieszkańcy w różnym stopniu zapełniają pojemniki na odpady komunalne, a ponoszą takie same opłaty.

Ad. 3:

W piśmie nr PGO/7140/24 z dnia 20.11.2024 r. wyjaśniono przyczyny strat. Dodatkowo należy nadmienić, iż nie są to, jak wskazano w pytaniu- straty MPWiK.

Ad. 4:

Przeprowadzenie analizy efektywności zarządzania systemem gospodarki odpadami nie jest planowane. Problemem nie jest efektywność zarządzania, ponieważ koszty zarządzania są niewielkie na tle pozostałych. Problem stanowią wysokie i stale rosnące ceny obsługi systemu, tj. zagospodarowania odpadów, ceny paliw, koszty pracy. Gmina nie ma pełnej swobody w zakresie możliwości organizacyjnych systemu i tym samym nie ma możliwości zmiany sposobu organizacji, natomiast ma obowiązek odebrać każdą określoną ustawowo frakcję od każdego właściciela. Ponadto dochodzą koszty związane z prowadzeniem PSZOK oraz działań edukacyjnych, a także wyśrubowane i stale rosnące wymagania dotyczące poziomów recyklingu, które gmina musi osiągnąć.

Dodatkowo w dalszym ciągu gminy obciążane są w warunkach naruszających zasadę „zanieczyszczający płaci” kosztami gospodarowania odpadami powstającymi z wprowadzanych na rynek produktów, a system kaucyjny może zmienić istotnie strukturę trafiających do systemu odpadów, pozostawiając w jego zakresie te, o najmniejszym potencjalne do przetwarzania.

Podsumowując, gmina nie jest dysponentem instrumentów wpływających istotnie na sposób organizacji i działania gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Podwaliny i podstawowe zasady tego systemu kształtowane są na poziomie ustawowym, co limituje wpływ gminy na wszystkie istotne elementy systemu. Z kolei ceny

nabywanych usług koniecznych do funkcjonowania systemu dyktowane są cenami rynkowymi i regulami kształtowanymi przez ustawę- Prawo zamówień publicznych. Obszar zarządzania systemem, który determinuje jego efektywność, jest więc limitowany, a jego koszty są niewielkie w świetle innych stałych kosztów systemu.

Ad. 5:

Odbiór odpadów odbywa się w sposób ciągły, zgodnie z obowiązującą umową. Mieszkańcy są na bieżąco informowani o wszelkich zmianach (np. operatora), działaniach (np. związanych z wymianą pojemników), a także nt. bieżących spraw, jak np. ogólnodostępne harmonogramy odbioru, informacje dot. godzin otwarcia PSZOK. Informowanie odbywa się za pomocą mediów społecznościowych, oficjalnej strony internetowej, drogą e-mail, sms, a pracownicy działu zarządzania systemem gospodarki odpadami pozostają w godzinach pracy do dyspozycji mieszkańców pod ogólnodostępnymi numerami telefonów lub w siedzibie spółki.

Każda zmiana niesie za sobą pewne występujące na początku utrudnienia. Okres przejściowy związany ze zmianą operatora przypadł na okres świąteczno- noworoczny, charakteryzujący się mniejszą liczbą dni roboczych oraz większą ilością wytwarzanych odpadów. Podjęte przez Operatora działania organizacyjne, takie jak wymiana pojemników na odpady komunalne na terenie całego miasta spotkały się z pewnymi trudnościami, jednakże minimalna, określona w uchwale częstotliwość odbioru odpadów, została zachowana. Rozpowszechniane i niezasadnie generalizowane w przestrzeni publicznej przekazy informacyjne i oceny oparte były na jednostkowych przypadkach. W skali globalnej natomiast system działa sprawnie, co zostało potwierdzone kontrolą terenową Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lubinie.

Ad. 6:

Zmiany stawek opłat dla mieszkańców i przedsiębiorców w 2026 r. nie są planowane.

Z poważaniem
Prezes Zarządu MPWiK Sp. z o. o. w Lubinie

Tymoteusz
Myrda

Elektronicznie podpisany
przez Tymoteusza Myrdę
Data: 2025.02.06 21:07:12
+0100'